

**ENERGIE-
SPAR-
OFFENSIVE
.AT**

*NAŠA
BUĐUĆNOST
LEŽI U VAŠOJ
ENERGIJI.*

TOP

TRI- KOVA

**ZA UŠTEDU ENER-
GIJE I NOVCA**

*KAKO DA JEDNOSTAVNO
UŠTEDITE ENERGIJU
BEZ ODRICANJA OD SVOG
ŽIVOTNOG STANDARDA.*

Klimatska i energetska
inicijativa pokrajine Štajerske

Das Land
Steiermark

ŠTA KAO POJEDINAC MOŽETE UČINITI DA SMANJITE SVOJU SVAKODNEVNU POTROŠNJU ENERGIJE?

Pomoću narednih trikova za uštedu energije ćemo Vam pomoći da smanjite kako svoj ekološki otisak, tako i svoje mesečne fiksne troškove – na taj način ne samo da štedite svoj novčanik, već istovremeno činite nešto dobro po životnu sredinu.

Jer kada je reč o energiji, jedno je jasno: uvek se može uštedeti!

Želite da saznate više na temu uštede energije ili imate konkretnih problema koje treba rešiti?

Onda **besplatno** preuzmite **prošireni onlajn prospekt** na našoj internet stranici ili se direktno obratite energetske savetnicima inicijative „činim to“ („Ich tu's“) pokrajine Štajerske na: www.ich-tus.steiermark.at

Trik #1:

DOBRO BRINITE O SVOM BOJLERU

U četvoročlanom domaćinstvu se za proizvodnju tople vode pomoću električnog bojlera godišnje utroši oko 2.500 do 3.200 kWh električne energije.

Savet: Cistite svoj bojler od kamenca u redovnim intervalima!

(Kod meke vode na svakih 3 do 5 godina, kod tvrde vode na otprilike 1 do 2 godine.) Na taj način ćete uštedeti energiju i produžiti životni vek i higijenu bojlera.

Ukoliko želite da kupite nov bojler, najpre utvrdite: kolika je Vaša stvarna potrošnja električne energije? Da li je bojler dovoljno izolovan? I da li je njegova veličina idealna za Vaše potrebe?

Trik #2:

KORISTITE FRIŽIDER I ZAMRZIVAČ PRAVILNO

Frižider i zamrzivač čine oko 12 do 15% potrošnje električne energije u domaćinstvu i stoga je važno da ih pravilno koristite. Idealna temperatura za frižidere je između +5 i +7 °C, za zamrzivače -18 °C. Redovno odmrzavanje i odabir hladnog mesta za skladištenje takođe će smanjiti potrošnju energije!

Ako želite da kupite nove uređaje, obratite pažnju na sledeće tačke

- Veličina (140 l korisne zapremine za jednočlano ili dvočlano domaćinstvo)
- Odeljak za zamrzavanje (frižideri bez zamrzivača su energetski mnogo efikasniji)
- Oznaka energetske efikasnosti (klasa A do C)

Trik #3:

BYE-BYE, STANDBY

U režimu pripravnosti (Standby) uređaji troše struju, iako se u tom trenutku ni ne koriste. U proseku 2,4% računa za struju čini režim pripravnosti.

Režim pripravnosti možete jednostavno izbegavati tako što ćete:

- isključivati uređaje kako treba (gašenjem ili isključivanjem iz utičnice)
- koristiti produže utičnice sa prekidačem
- isključivati punjače iz utičnice (ukoliko se više ne koriste)
- kupovati efikasnije uređaje (kod uređaja sa nižom snagom u režimu pripravnosti se potrošnja

Trik #4:

PRONAĐITE IDEALNU SOBNU TEMPERATURU

Pri sobnoj temperaturi nižoj za samo 1 °C uštedite oko 6% energije!

Pregled ugodnih temperatura u domu:

dnevna soba: 21 do 23 °C

spavaća soba: 16 do 18 °C

noću odn. prostorije koje nisu u upotrebi (npr. podrum, hodnik itd.):
16 do 17 °C, ali nikada ne smanjujte termostat do kraja

Takođe obratite pažnju na sledeće:

- prilagođavajte svoju garderobu godišnjem dobu
- vrata na nedovoljno ugrejanim prostorijama držati zatvorenim

Trik #5:

NABAVITE VISOKO EFIKASNU PUMPU

Oko 10% ukupne potrošnje električne energije odlazi na rad toplotnih pumpi. Međutim, mnoge pumpe su pogrešno podešene ili su prevelikih dimenzija.

Naš savet: Pumpu menjajte pre nego kasnije. Troškovi nabavke se izjednačavaju nakon 0,8 do 2,5 godine. Obratite pritom pažnju na oznaku energetske efikasnosti i EEI (indeks energetske efikasnosti, kod visokoeffikasnih pumpi ispod 0,20).

Takođe obratite pažnju na sledeće:

- koristite što niži nivo snage
- preko leta možete isključivati pumpu

Trik #6:

UŽIVAJTE U SVETLIM TRENUCIMA UZ LED SVETLA

Prelazak sa starih inkandescentnih sijalica ili halogenih sijalica na LED sijalice vrlo brzo se isplati: zahvaljujući njihovom dugom radnom veku i manjoj količini otpada su efikasne, štede energiju i ekološki su prihvatljivije – a takođe se mogu primenjivati na razne načine.

Takođe obratite pažnju na sledeće:

- gasite svetlo pri izlasku iz prostorije
- koristite automatske prekidače za svetlo odn. senzore pokreta
- u prostorijama koristite svetle boje koje reflektuju svetlost
- izbegavajte veliku zamračenost zavesama ili roletnama
- pametno postavite svoje osvetljenje (npr. na radnom stolu)

Trik #7:

OBRATITE PAŽNJU NA SKLADIŠTENJE I KUPOVINU NAMIRNICA

Godišnje po jednom domaćinstvu do 133 kg jestive hrane završi u smeću. Ovo se može sprečiti pravilnim skladištenjem namirnica i održivom kupovinom:

- Povrće kao što su crni luk, praziluk i krompir čuvajte u podrumu
- Hleb umotavajte u papir ili ga stavljajte u drvenu kutiju za hleb
- Južnom voću nije mesto u frižideru
- Koristite višekratne umesto jednokratnih proizvoda
- Kupujte sezonske i regionalne proizvode
- Pravite spiskove za kupovinu za konkretne obroke
- Pijte više vode sa česme
- Koristite ostatke

Trik #8:

UČINITE SVOJU KUHINJU ENERGETSKI EFIKASNOM

U kuhinji se nalazi najviše električnih uređaja, zbog čega ovde postoji veliki potencijal za uštedu energije. Pridržavajte se ova tri osnovna pravila:

- Manje je više!
- Najveći uređaji su najveći potrošači
- Novi uređaji su ekonomičniji od starih

Ovako možete smanjiti potrošnju energije u kuhinji:

- Mašinu za pranje sudova koristite u eko programu i kad je skroz napunjena
- Veličinu svoje šerpe uskladite sa veličinom ploče za kuvanje
- Prilikom kuvanja uvek koristite poklopac
- Rernu i šporet isključujte na vreme – koristite rezidualnu toplotu

Trik #9:

KORISTITE SVOJU VEŠ MAŠINU SVRSISHODNO

Ukoliko budete pratili sledeće savete, moći ćete da

uštedite mnogo energije pri pranju veša:

- Veš mašinu uključujte samo kada je puna
- čistite je redovno i nakon pranja ostavljajte vrata otvorenim
- Koristite manje deterdženta za veš nego što je preporučeno
- Koristite niske temperature (30–40°C je dovoljno u
- dobrih 75% svih pranja, samo peškire i sl. perite na 60°C)
- Sušite svoj veš na vazduhu umesto u sušilici

Dodatni savet: nove veš mašine uglavnom troše manje od 100 kWh struje godišnje, dakle ekonomičnije su od starih uređaja.

Trik #10:

NAUČITE KAKO DA PRAVILNO PROVETRAVATE

Treba naučiti kako se pravilno provetrava! Pomoću ovih saveta ne samo da štedite energiju, već dodatno sprečavate i oštećenja usled vlage i formiranje buđi:

- provetravajte otvaranjem prozora širom umesto na kip: 3–4 puta/dnevno na 5 minuta
- kod niskih spoljnih temperatura: provetravajte malo i kratko
- kod visokih temperatura: provetravajte ujutru i uveče, tokom dana prozori (i rolo zavese) ostaju zatvoreni
- kod povećane vlažnosti vazduha: dobro provetravajte dodatno

„Cinim to“ energetska savetovališča

Korisnička linija „cinim to“ savetovališča
je dostupna od ponedeljka do petka na:

0316/877-3955

Izdavač:

Služba Pokrajinske vlade pokrajine Štajerske
Odeljenje 15 – Energija, stambena gradnja, tehnologija
Landhausgasse 7, 8010 Graz

Telefon: +43 (316) 877 2931

E-pošta: abteilung15@stmk.gv.at

Fotografije: Shutterstock

Dizajn: CMM Werbe- und Positionierungsagentur

Štampa: Offsetdruck Bernd Dorrong e.U.

Das Land
Steiermark